

Государство Израиль
Министерство просвещения
Тип экзамена: на аттестат зрелости
Время проведения экзамена: зима 2019 года
Номер вопросника: 009184
Перевод на русский язык (5)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשע"ט, 2019
מספר השאלון: 009184
תרגום לרוסית (5)

Еврейская и мировая литература

ספרות עברית וכללית

Для новых репатриантов
для религиозных школ

לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

Указания экзаменуемым

הוראות לנבחן

- а. Продолжительность экзамена: 1 час 30 минут.
- б. Строение вопросника и ключ к оценке:
в этом вопроснике два раздела.
Раздел первый: проза (притча о мудрецах, короткий рассказ), драма и монодрама
— (2 x 30) — 60 баллов
Раздел второй: поэзия (пиют и средневековая поэзия, ивритская поэзия 20 века)
— (2 x 20) — 40 баллов
Всего — 100 баллов

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון: סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר), דרמה ומונודרמה
— (30x2) — 60 נקודות
פרק שני: שירה (פיוט, שירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה' 20)
— (20x2) — 40 נקודות
סה"כ — 100 נקודות

- в. Разрешенный вспомогательный материал:
(1) Напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.
(2) Двухязычный словарь по выбору ученика.

- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת התלמיד.

- г. Особые указания:
(1) Необходимо приложить к экзаменационной тетради напечатанный перечень произведений, изучавшихся в классе.
(2) Нельзя писать об одном и том же произведении при ответе на разные вопросы.

- ד. הוראות מיוחדות:
(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) אין לכתוב על אותה יצירה בתשובות שונות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Все черновые записи (тезисы, вычисления и т.п.) делайте только на отдельных страницах экзаменационной тетради.
Напишите слово «טייטה» в начале каждой страницы, отведенной вами под черновик. Выполнение любых черновых записей на листах, не относящихся к экзаменационной тетради, может привести к тому, что экзамен будет аннулирован!

Желаем успеха!

בהצלחה!

Вопросы

Раздел первый – проза (притча о мудрецах и короткий рассказ), драма и монолог (60 баллов)

Ответьте на два вопроса из вопросов 1-11 (за каждый вопрос – 30 баллов; всего – 60 баллов).

Притча о мудрецах

1. Прочтите притчу "בתו של רבי עקיבא והנחש" и ответьте на следующий за ней вопрос.

לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיְתָה בַת.
אָמְרוּ לוֹ הַכֹּלְדָּיִם:¹ אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּכְנְסָת לְבֵית הַחֶפֶה,
מְכִישׁ אוֹתָהּ נָחָשׁ, וְהִיא מָתָה.
הָיָה דוֹאֵג עַל הַדָּבָר הָרֶבֶה.
אוֹתוֹ הַיּוֹם, נָטְלָה אֶת הַמִּכְבָּנָה,² נַעֲצָה אוֹתָהּ בַּסֶּדֶק,
קָרָה שְׂיִשְׁבָּה [שֶׁנִּנְעָצָה] בְּעֵינֶיּוֹ שֶׁל נָחָשׁ.
בְּבִקְרָה, כְּשֶׁנָּטְלָה אוֹתָהּ, נִסְרָף וּבָא הַנָּחָשׁ אַחֲרֶיהָ.
אָמַר לָהּ אָבִיהָ: מָה עָשִׂיתָ?
אָמְרָה לוֹ: בָּעֶרְבַּ בָּא עָנִי, קָרָא בַּפֶּתַח, וְהָיוּ טְרוּדִים כָּל הָעוֹלָם בְּסַעֲדָה,
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ.
קָמַתִּי, נָטַלְתִּי אֶת מִנְתִּי שֶׁנִּתְתַּם לִי, וְנִתְתִּיהָ לוֹ.
אָמַר לָהּ: מִצּוֹה עָשִׂיתָ.
יָצָא רַבִּי עֲקִיבָא וְדָרַשׁ: "וּצִדְקָה תַצִּיל מִמָּוֶת" (משלי י, ב).
וְלֹא מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, אֲלָא מִמִּיתָה עֲצָמָה.

1 כלדיים – астрологи

2 מכבנה – закладка для одежды или волос

Как изображены в этой притче один контраст и один символ? Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста.

**Обратите внимание: в разных ответах нельзя писать
об одном и том же произведении.**

Короткий рассказ

2. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב

Рассказчик описывает отношение Якова (Бронзы) [יעקב (ברונזה)] к Марфе [מארפה] в три периода: до ее болезни, во время ее болезни, после ее смерти. Опишите и объясните отношение Бронзы к Марфе в каждый из этих трех периодов.

3. יגון / אנטון צ'כוב

Прочтите описание в начале рассказа "Тоска" ["יגון"] и ответьте на следующий за ним вопрос.

מדדומי ערב. שלג לח גדל פירורים סובב בעצלתיים ליד הפנסים שהודלקו זה עתה, ויורד בשכבה דקה ורכה על הגגות, על גבות הסוסים, על כתפיים ועל כובעים. העגלון יונה פוטאטוב כולו לבן, כאחד הֶרְפָּאִים [המתים]. [...] יושב על הדוכן, לא נע. נדמה, כי אפילו תיפול עליו עֶרְמַת שלג שלמה, לא יראה צורך לנערו... גם סוסתו לבנה ועומדת בלי נוע.

Какая атмосфера изображена в этом отрывке?

Объясните, как этот отрывок отражает состояние Ионы [יונה], показанное в рассказе в целом.

4. כינורו של רוטשילד / אנטון צ'כוב, или יגון / אנטון צ'כוב, или другой короткий рассказ

Во многих произведениях присутствует критика поведения людей или их характеров.

Как эта критика проявляется в изученном вами коротком рассказе ("כינורו של רוטשילד", или "יגון", или другой короткий рассказ)? Объясните вклад такой критики в раскрытие смысла рассказа.

Драма

5. בעלת הארמון / לאה גולדברג

Ниже приведены слова Забродского [זאברודסקי], сказанные Лане [לנה] в конце пьесы. Прочтите приведенный отрывок и ответьте на следующий за ним вопрос.

[...] אני חוטא גדול, לנה, חטאתי לך חטא - בחולשתי. אך חלום אמת אני נתתי לך! החלום אמת היה - ואם היה בו

[...] שקר... מי מאיתנו לא שיקר, לנה?

Согласно этому отрывку, опишите неоднозначный образ Забродского. Объясните, как эта неоднозначность проявляется во всей пьесе. Проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

6. ילדי הצל / בן-ציון תומר

ответьте на оба вопроса (א)-(ב).

(א) Что, согласно этой пьесе, характеризует отношение израильского общества к выжившим в Катастрофе [ניצולי השואה]? Объясните свой ответ, опираясь на два примера из пьесы.

(20 баллов)

(ב) Похоже ли, по вашему мнению, отношение к выжившим в Катастрофе, описанное в пьесе, на отношение к ним в наши дни? (10 баллов)

7. אנטיגונה / סופוקלס

Опишите встречу Креонта [קריאון] с Гемоном [הימון] и напишите, какие доводы каждый из них привел во время этой встречи.

Объясните, что можно узнать из описанной вами встречи о Креонте и о Гемоне.

8. בית בונות / הנריק איבסן

В финале пьесы Торвальд Хельмер [טורוולд хельмер] спрашивает Нору [נורה], каким образом можно изменить ее решение оставить дом, а также ее чувство, что он ей чужой. Нора отвечает:

[...] כדי שזה ישתנה צריך להתרחש הנס הגדול ביותר [...] שנינו, אתה ואני, נצטרך לשנות את עצמנו

[...] עד שחיינו יחד יהפכו לנישואים אמיתיים.

Почему брак Норы и Хельмера не был "настоящим" и почему, "чтобы это изменилось, должно совершиться чудо из чудес"? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

9. אויב העם / הנריק איבסן

Журналист Биллинг [בילינג], капитан Хорстер [הורסטר], Петра [פטרה] и господин Хиль [מר קיל] – второстепенные действующие лица пьесы "אויב העם".

Выберите двух из этих действующих лиц, опишите взаимоотношения каждого из них с доктором Стокманом [ד"ר שטוקמן] и объясните роль этих действующих лиц в пьесе.

10. ביקור הגברת הזקנה / פרידריך דירנмט

ответьте на оба вопроса (א)-(ב).

(א) Опишите перемену, произошедшую в отношении к Иллу [איל] со стороны его семьи на протяжении пьесы. (12 баллов)

(ב) Перемена, произошедшая в отношении к Иллу со стороны его семьи, параллельна перемене, произошедшей в обществе Гюллена [גילן]. Объясните и проиллюстрируйте это утверждение при помощи текста. (18 баллов)

Монодрама

11. לרקוד עם אבא / איציק ויינגרטן

Ниже приведен отрывок из монодрамы. Прочтите его и ответьте на оба вопроса (א)-(ב).

באמצע המשחק דפנה נכנסה לחדר ואמרה לדני, שחבר שלו הגיע, אז שיגיד לי יפה שלום.

ואני, במקום ללכת, אמרתי: "דפנה, אני אוכל ללמד את שניהם".

והיא אמרה: "לא! אימא של הילד רוצה שהוא ישחק רק עם דני".

- (א) Какое отношение к необычному человеку показано в этом отрывке? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (10 баллов)
- (ב) Приведите пример еще одного события монодрамы, в котором показано похожее поведение по отношению к герою. Каким образом герой монодрамы справляется с таким поведением? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста. (20 баллов)

Раздел второй – поэзия (פיוט [פיוט], средневековая поэзия, ивритская поэзия 20 века) (40 баллов)

Ответьте на два из вопросов 12-18 (за каждый вопрос – 20 баллов; всего – 40 баллов).

Піют [פיוט]

12. Прочтите пיוт [פיוט] и ответьте на оба следующие за ним вопроса (א)-(ב).

אל נורא עליה / משה אבן עזרא

אל נורא עליה.

המציא לנו מחילה. בשעת הנעילה:

строфа 1 : מתי מספר קרואים. לה עין נושאים.
ומסלדים בחילה. בשעת הנעילה:

строфа 5 : זכר צדקת אביהם. וחדש את ימיהם.
כקדם ותחלה. בשעת הנעילה:

строфа 2 : שופכים לה נפשם. מחה פשעם וכחשם.
והמציא מחילה. בשעת הנעילה:

строфа 6 : קרא נא שנת רצון. והשב שארית הצאן.
לאהליבה ואהלה. בשעת הנעילה:

строфа 3 : היה להם לסתרה. וחלצם ממארה.
וחתמם להוד ולגילה. בשעת הנעילה:

строфа 7 : תזכו לשנים רבות. הבנים והאבות.
בדיצה ובצהלה. בשעת הנעילה:

строфа 4 : חון אותם ורחם. וכל לוחץ ולוחם.
עשה בהם פילה. בשעת הנעילה:

строфа 8 : מיכאל שר ישראל. אליהו וגבריאל.
בשרו נא הגאלה. בשעת הנעילה:

(א) Какие просьбы высказаны в шестой строфе пюта? Объясните названия [כינויים],
появляющиеся в этой строфе. (12 баллов)

(ב) Объясните и проиллюстрируйте при помощи текста связь между просьбами шестой
строфы и текстом пюта в целом. (8 баллов)

Средневековая поэзия

13. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

ישנה בחיק ילדות / יהודה הלוי

ישנה בחיק ילדות, למתי תשכבי! / דעי כי נעורים כנערת ננערו!
הלעד ימי השחרות? קומי צאי, / ראי מלאכי שיבה במוסר שחרו,
והתנערי מן הזמן, כצפרים / אשר מרסיסי לילה יתנערו.
דאי כדרור למצא דרור ממעלה / ומתולדות ימים כימים יסערו.
היי אחרי מלכך מרדפת, בסוד / נשמות אשר אל טוב ה' נהרו!

Опишите аналогию [הקבלה] между птицей и душой и объясните роль этой аналогии в стихотворении.

14. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

ראה שמש / שלמה אבן-גבירול

ראה שמש לעת ערב אדמה / כאלו לבשה תולע למכסה,
תפשיט פאתי צפון וימין / ורוח ים בארגמן תכסה,
וארץ – עזבה אותה ערמה / בצל הלילה תלין ותחסה,
והשחק אזי קדר, כאלו / בשק על מות יקותיאל מכסה.

Объясните, как мотив одежды и цветов связывает закат и смерть Иекутиэля [יקותיאל].
Проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Ивритская поэзия 20 века

Страна Израиля и Иерусалим

15. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

גלות / בלפור חקק

סבא שלי מלך עצוב.	סבי היו לו בגדי כהנה שקופים
נולד בבגדי משי ורקמה בגדי חמודות.	ורקמה לו אמו בדש הכתנת
וכאשר גלה אל ארץ	התכלה פסי זהב יפים.
נשחתו בגדיו נשחת הודו.	וחקקה לו את שמו בענג
רק במוותו הלבישוהו תכריך כעטרת	באותיות של כסף, אור מזקק.
טלית שקבל מאביו טלית ירשה	סבא שלי. מורד בן רפאל חקק.
חקיקה תכלת אותיות של קדשה.	
	ועלה סבי כאברהם מאור
ולאריך הטלית דמיתי לראות	מאותה ארץ על פי אותו דבור.
פסי זהב יפים. אור מזקק.	עלה עליה אל אותה אדמת מולדת.
סבא שלי. מורד בן רפאל חקק.	ולא היתה
	לו עוד הכתנת הנחמדת.
	ואבדה לו שורתו
	ואבל נגה פניו
	ונשחת הכסף
	ונשחט הזהב.
	ובשוקים רכל סבי מכר את אוצרותיו
	בגדים בלים, מרפלת אכזב
	לשונו פבדה, נביא נעזב.

Объясните, что можно узнать из последней строфы этого стихотворения о чувствах внука по отношению к образу его деда.

Поэзия после Катастрофы

16. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

טרקטורים / רוני סומק

הבנים של דוקטור מנגלה מוכרים טרקטורים строфа 1

בדרך שבין מיוכן לשטוטגרט.

מי שיקנה אותם יחפש את האדמה,

ישקה גץ,

יצבע באדום את רעפי הבית

ובפסטיבל הבירה יראה איך תזמורת המסבאה

מצבת על הרחבה כחילי בדיל בחלון ראווה.

במכון היפי של ההיסטוריה יודעים לסרק בלורית строфа 2

אפלו בשערה של

מפלצת.

Объясните связь между названием стихотворения и его центральной идеей.

Супружеская жизнь [זוגיות]

17. Ниже приведено второе стихотворение (начинается со слов: "נפרדנו כך")

из цикла стихов "שירי אהב"ה" Леи Гольдберг [לאה גולדברג].

Прочтите его и ответьте на следующий за ним вопрос.

ב

נפרדנו כך. היטב, היטב חרה לי.
הערפל בינינו כחומה.
זאת הטפה שעל ידי נותרה לי
טפת סגיר ודאי היא, לא דמעה.

לדור הזה הבכי הוא כלמה,
הוא לא יבכה על אהבה גוססת.
ביום הדין ובלילות החסד
אדיש וגא הוא לא יוריד דמעה.

נפרדנו כך. הרחוב המה, המה.
דחפני איזה הלך, ומנגד
הערפל תלוי כהינומה.

מאין בלבבי חדוה חוגגת?
אולי, בכל זאת, זו הייתה דמעה.

Какая критика содержится в этом стихотворении? Объясните и проиллюстрируйте свой ответ при помощи текста.

Актуальна ли эта критика, по вашему мнению, для сегодняшней действительности? Обоснуйте свой ответ и проиллюстрируйте его при помощи текста.

Человек и его идентичность [אדם וזהותו]

18. Прочтите стихотворение и ответьте на следующий за ним вопрос.

פגומים / ארז ביטון

על סף חצי בית בארץ ישראל
עמד אבי
מצביע לצדדים ואומר:
בהריסות האלה
נבנה פעם מטבח
לבשל בו זוג לויתן
ושור הבר,
ובהריסות האלה
נקים פנות תפלה
למצא מקום
למקדש מעט.
אבי נשאר בסף
ואני כל ימי
מציב פגומים
אל לב השמים.

Прокомментируйте последние четыре строки стихотворения и объясните, как они выражают различие между лирическим героем [דובר] стихотворения и его отцом.

Желаем успеха!

Авторские права принадлежат Государству Израиль.
Копировать или публиковать можно только
с разрешения Министерства просвещения.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם
אלא ברשות משרד החינוך.